

FÍGGJARMÁLARÁÐIÐ
Ministry of Finance

Løgtingið
Tinghúsvegur 1-3
Postboks 208
110 Tórshavn

Tórshavn, tann: 29. oktober 2026
J. nr.: 26/27513

Svar uppá fyrispurning nr. 52-071/2026 frá Fróða Magnussen, løgtingsmanni, settur Aksel V. Johannesen, landsstýrismanni í fíggjarmálum, um veiðigjald eftir veruligum avreiðingarprísi.

Fyrispurningurin er soljóðandi:

1. Hvussu metir landsstýrismaðurin um váðan fyri, at veiðigjaldið ger tað ólønsamt at loysa, tá avreiðingarprísirnir falla nógv og oljukostnaðurin samstundis er høgur?
2. Er landsstýrismaðurin sinnaður at broyta avrokningarháttin, so gjaldið verður roknað eftir veruliga avreiðingarprísinum fyri hvørja landing og avroknað so hvørt?
3. Hvørjar lógarbroytingar og umsitingarligar tillagingar krevur hetta, eisini fyri skip, sum virka veiðuna umborð, ella har söluprísurin ikki er endaligur við landing?
4. Vil landsstýrismaðurin viðgera broytingina saman við viðkomandi myndugleikum og vinnuni, og nær kann arbeiðið byrja um so er?

Svar til spurning 1:

Veiðigjald er gjald fyri framíhjárættin at fiska av kvotum, sum føroyska samfelagið eigur.

Verandi veiðigjaldsskipan stavar frá tilmæli frá arbeiðsbólki um veiðigjaldsskipan, við umboðum frá umsiting og vinnu. Sí fylgiskjal 1 til LM-136-2020.

Veiðigjaldsskipanin er so, at veiðigjaldið verður sett í mun til avreiðingarprísir fyri hvørt fiskaslag árið fyri.

Fyrimunurin við hesi skipan er, at veiðigjaldið er kent, áðrenn farið verður til fiskiskap, og gjaldið bert avhongur av, hvussu nógv verður fiskað. Vinnan hevur tí altíð áhuga í at fáa sum mest fyri veiðina uttan at tað ávirkar veiðigjaldið.

FÍGGJARMÁLARÁÐIÐ

Ministry of Finance

Tað, at veiðigjaldið verður stillað í mun til prísirnar árið fyrri ger, at veiðigjöldini renna aftaná gongdini í vinnuni. Eitt nú T.d.er prísurin á makreli vaksin nógv síðstu tíðina, úr 6-7 kr./kg. fyrri fáum árum síðani, til hann nú liggur um 30 kr./kg.. Tað hevur gjørt, at veiðigjaldið er støðugt hækkað, men av tí at avreiðingarprísirnir eru hækkanði, er veiðigjaldið enn lutfalsliga lágt. Men vendir gongdin, er tað møguligt, sum spyrjarin vísir á, at veiðigjaldið gerst lutfalsliga høgt í mun til avreiðingarprísir.

Talva: prísir og veiðigjald fyrri makrel

ár	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28
avreiðingarprísur (kr./kg.)	6,57	13,24	21,48	uml. 30	
veiðigjald (kr./kg.)	1,45	1,45	4,50	7,73	uml. 10

viðmerking: Avreiðingarprísir eru frá 1. juli til 30. juni og veiðigjald er frá 1. aug. til 31. juli.

Talvan omanfyri vísir avreiðingarprísir og veiðigjald fyrri makrel síðani summari 2023. Har sæst at hóast makrelprísurin tvífaldaðist frá 23/24 til 24/25 hækkaði veiðigjaldið ikki fyrr enn árið eftir. Eftir verandi skipan er hægsta veiðigjaldið 36% av útrokningargrundarlagnum. Í lötuni liggur prísurin á makreli um 30 kr./kg. meðan veiðigjaldið er 7,73 kr./kg., sum svarar til umleið 26%. Væntandi verður veiðigjaldið á makreli umleið 10 kr./kg frá 1. august 2027. Skuldi prísurin fallið 50% til 20 kr./kg verður veiðigjaldið áleið helvtin av avreiðingarprísinum.

Svar til spurning 2 og 3:

Tað er ein veikleiki við verandi skipan, at veiðigjaldið byggir á eldri prísir. Men tað er heldur ikkiuttan avbjóðingar at rætta.

Um veiðigjaldið skuldi roknast í mun til hvønn túr sær, hevði tað í nógv minni mun eggja til, at sum mest fekst fyrri veiðina. Tað hevði kravt størri eftirlit og lagt størri trýst á vinnuna, at optimera í mun til veiðigjald og ikki í mun til at fáa sum mest burtur úr tilfeinginum. Tað hevði eisini gjørt skipanina truplari at umsita, tí gjaldið fyrst kann krevjast, tá veiðan endaliga er seld.

Man kundi í staðin ásett veiðigjaldið í mun til miðalprísir hjá øllum flotanum tað árið, ið fiskað verður, men tað hevði so gjørt, at veiðigjaldið ikki kundi verið endaliga gjørt upp fyrr enn árið er liðugt.

Eitt annað alternativ var at brúka norskar avreiðingarprísir og sostatt gera eina skipan, sum líkist tøkugjöldum í alivinnuni. Hetta var eisini umrøtt í arbeidsbólkinum frá 2020, men var tá valt frá, tí mett var at prísirnir í Noregi og Føroyum ikki fylgdust.

FÍGGJARMÁLARÁÐIÐ
Ministry of Finance

At krevja inn veiðigjaldi umsitingarlaga er ein avbjóðing, tí umframt avreiðingarprísir og kostnað, á olju eru eisini veður og lívfrøðilig atlit, sum kunnu hava stóra ávirkan á hvat virði á rættindum er.

Skipasølurnar síðstu tíðina, har veiðirættindi til uppsjóvarfisk eru seld fyri stórar upphæddir, benda í øllum førum ikki á, at veiðigjældini eru sett ov høgt - tvørturímóti.

Um rættindini frameftir í størri mun høvdu verið seld á uppboði, hevði tað verið lættari hjá myndugleikunum at seta rætta gjaldið til røttu tíð.

Svar til spurning 4

Fíggjarmálaráðið er varugt við teir fyrimunir og vansar, sum eru við veiðigjaldsskipanini, men hetta hevur ikki verið politiskt viðgjørt. Tí eru ongar ítøkiligar ætlanir um at gera broytingar í verandi skipan.

Tinganes, 29. oktober 2026

Aksel V. Johannesen

Landsstýrismaður í fíggjarmálum